

HSV Jongerendagboek

HSV
JONGEREN
DAGBOEK

**TO BE
HONEST**

Willeke Herwig (red.)

j/groen

HSV Jongerendagboek
To be honest
Willeke Herwig (red.)

ISBN 97890 88974410
NUR 707

Ontwerp omslag: Route 5
Ontwerp binnenwerk: Corné van der Horst

Alle bijbelteksten in deze uitgave zijn afkomstig uit de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV, tenzij anders vermeld.

© 2026 Groen – Jongbloed Media
Onderdeel van Jongbloed Uitgeverij BV
Celsiusweg 41, 8912 AM Leeuwarden
helpdesk@jongbloedmedia.nl
+31 (0)88 326 33 40

Alle rechten voorbehouden. Geen enkel deel van dit boek mag worden gebruikt voor het trainen van kunstmatige intelligentie. *All rights reserved, including those for text and datamining, AI training and similar technologies.*

www.jongbloedmedia.nl

Woord vooraf

Wat goed dat je dit boek in handen hebt. Het betekent waarschijnlijk dat je van plan bent om regelmatig een stukje uit de Bijbel te lezen, en daarover na te denken. Dat is een goed voornemen!

In dit dagboek staan genoeg stukjes om er een jaar lang elke dag één te lezen (zelfs in een schrikkeljaar). Maar het is niet verplicht om dat te doen. De stukjes hebben namelijk wel een nummer, maar geen datum. Als je elke dag leest, correspondeert het nummer dus met de dag van de maand. Maar als het je niet lukt om elke dag te lezen, is dat ook geen probleem.

Elke maand (dus elke 29, 30 of 31 dagen) komt er een ander onderwerp aan bod. De onderwerpen zijn gekozen door een groot aantal jongeren die onze online vragenlijst hebben ingevuld. Je kunt in dit dagboek meer leren over groeien in geloof, de Heilige Geest, het delen van je geloof, vriendschap en relaties en nog veel meer. Sommige auteurs hebben uit allerlei verschillende bijbelboeken teksten gekozen die passen bij het thema dat zij behandelen. Andere auteurs hebben één of twee bijbelboeken gekozen, en behandelen hun thema aan de hand daarvan.

Elk dagstukje begint met een leesvraag die je helpt om gericht de bijbeltekst te lezen. Daarna volgen er een korte uitleg en een verwerkingsvraag om dat wat je gelezen hebt toe te passen op je eigen leven. Ten slotte vind je bij elke dag een opdracht, lied, quote of gebed.

Wij hebben ervan genoten om dit dagboek te schrijven en zo zelf ook van alles te ontdekken over God. We bidden Hem om Zijn zegen over dit dagboek, zodat jij Hem daardoor beter leert kennen, en nog meer leert zien hoe heerlijk het is om Hem te dienen.

Mede namens de andere auteurs,
Willeke Herwig

(PS: Als je wilt reageren op dit dagboek, of als je vragen hebt: mail me gerust op volzinnig@gmail.com. Ik zie ernaar uit om van je te horen!)

Inhoud

THEMA 1: Vriendschap en relaties	8
<i>Niek Bakker</i>	
THEMA 2: Op reis met Jakob en Johannes	40
<i>Ds. André Langeweg</i>	
THEMA 3: Aan Zijn voeten	70
<i>Berdine de Pater</i>	
THEMA 4: Geloven met gevoel en verstand	102
<i>Ds. Niels de Jong</i>	
THEMA 5: Gemeente en gemeenschap	133
<i>Willeke Herwig</i>	
THEMA 6: Jezus volgen aan de hand van Markus	164
<i>Thea Metske</i>	
THEMA 7: De Heilige Geest	195
<i>Ds. Kees Droger</i>	
THEMA 8: Twijfel	227
<i>Carin Slotboom</i>	
THEMA 9: Leven als pelgrim en vreemdeling	259
<i>Ds. Jan Molenaar</i>	
THEMA 10: Je geloof delen	290
<i>Willeke Herwig</i>	
THEMA 11: Groeien in geloof	322
<i>Ds. Arnold van Campen</i>	
THEMA 12: Hoe lees ik de Bijbel?	353
<i>Herman van Wijngaarden en Eline van Vreeswijk</i>	
EXTRA: Leessleutels	385

Thema 1

Vriendschap en relaties

De Bijbel staat vol met aanwijzingen om op een goede manier met anderen om te gaan. Het belangrijkste kenmerk van de houding van een christen tegenover anderen is de liefde. De liefde stempelt onze intieme relaties, maar ook onze vriendschappen en zelfs onze houding ten opzichte van vijanden. In de Bijbel staat een bekend hoofdstuk dat helemaal gewijd is aan de liefde: 1 Korinthe 13. De komende maand behandelen we elke dag een stukje uit dit hoofdstuk en vergelijken dit met andere bijbelgedeelten, waardoor duidelijk wordt hoe veelzijdig de bijbelse liefde is.

AUTEURSINFORMATIE

Ik ben Niek Bakker (1989), getrouwd en vader van drie kinderen. In het dagelijks leven ben ik werkzaam als jeugdwerkadviseur bij het Interkerkelijk Kenniscentrum. Ik schrijf regelmatig voor en over jongeren op goedinvorm.nu en ik maak bijbelstudies voor het Landelijk Contact Jeugdwerk en Hervormd Jeugdwerk. Daarnaast spreek ik voor groepen jongeren op scholen of binnen kerken. Voor Bijbels Beraad M/V voerde ik recent onder jongeren en opvoeders een onderzoek uit over relatievorming.

1. Gaven van de Geest

LEESVRAAG: Waarom vergelijkt Paulus de gemeente met een lichaam?

LEZEN: 1 Korinthe 12:12-31

Paulus begint niet vanuit het niets te schrijven over liefde. Daar is een duidelijke aanleiding voor. Een stukje daarvan heb je net gelezen. In de gemeente van Korinthe was er sprake van concurrentie en jaloezie. Gemeenteleden discussieerden met elkaar welke gave van de Geest het meest bijzonder was. Wie is er het belangrijkste in de gemeente? Vooral het spreken in tongentaal vonden de mensen heel bijzonder. Nu is er natuurlijk niets mis met deze gaven. Die komen immers van de Heilige Geest. Maar, zegt Paulus, het is niet zo dat de ene gave belangrijker is dan de andere. Vergelijk het maar met een lichaam: er zijn allerlei verschillende ledematen en organen. Elk heeft een eigen functie en is nuttig voor de rest van het lichaam. Zo is het ook in de gemeente: ieder heeft zijn of haar eigen gaven van God gekregen om in te zetten in de gemeente.

Ook in de gemeente van Christus kunnen mensen erg op zichzelf gericht raken. Vandaag worden we aangespoord om wat meer oog te hebben voor het geheel van de gemeente. Gaven van de Geest krijg je niet om er zelf heel populair mee te worden, maar opdat er eenheid zal zijn in de gemeente (vs. 25). Streef dus gerust naar gaven van de Geest, maar doe dat op een manier die de eenheid dient. En hoe kan dit beter dan door de liefde?

VERDIEPINGSVRAAG: Hoe zou jij bij kunnen dragen aan de eenheid binnen jouw gemeente?

Zing of luister het lied 'Bewaar de eenheid van Gods Geest'.

2. Talenwonder

LEESVRAAG: Wat is het risico van in ‘andere talen’ (tongentaal) spreken in de kerk?

LEZEN: 1 Korinthe 13:1 en 1 Korinthe 14:12-25

Hoofdstuk 13 begint direct met een gevoelig punt in de gemeente van Korinthe: het spreken in andere talen. In die tijd geloofde men dat er op aarde zeventig verschillende talen bestonden. Stel nu, zegt Paulus, dat ik al die talen én die van engelen zou spreken. Wat dan nog? De apostel heeft zelf de gave om in andere talen te spreken, meer dan alle Korinthiërs bij elkaar, maar toch spreekt hij in de samenkomst liever vijf woorden in begrijpelijke taal dan tienduizend woorden die een niet-ingewijde niet kan verstaan.

Waar het om draait is dat de gemeenteleden op een volwassen manier met elkaar moeten omgaan. Zo staat het in het bijbelgedeelte van vandaag: ‘Word geen kinderen in uw denken’ (vs. 20). Wij zouden misschien zeggen: doe niet zo kinderachtig. Kinderen kunnen heel erg op zichzelf en hun eigen belang gericht zijn. Misschien herken je dat uit je eigen leven of bij jongere kinderen om je heen. In de loop van je leven leer je steeds meer om jezelf te relativieren en ook gericht te zijn op de ander.

Misschien ben jij wel ergens heel goed in. Dank God ervoor! Het is een zegen. Dat talent hoef je niet te verwaarlozen, maar laat het niet je relaties tot anderen overheersen. Maak jezelf niet te belangrijk, want daarmee stoot je andere mensen af.

VERDIEPINGSVRAAG: Zijn er dingen die je zo belangrijk vindt aan jezelf dat het relaties met anderen verstoort?

‘Om een verschil in iemands leven te maken hoef je niet briljant, rijk, mooi of perfect te zijn. Wees liefdevol en zorgzaam.’ (Bron onbekend)

3. Hemelse ervaringen en helse pijnen

LEESVRAAG: Paulus schrijft over zijn visioen alsof het over iemand anders gaat. Waarom?

LEZEN: 1 Korinthe 13:1 en 2 Korinthe 12:1-10

Stel je eens voor dat je een moment in de hemel zou kunnen zijn. Wat zou je dan allemaal horen, denk je? Sommige profeten hebben zo'n ervaring gehad, zoals Jesaja en Daniël. Johannes heeft op Patmos ook veel dingen in de hemel gehoord en gezien. Hij heeft soms grote moeite om dat allemaal onder woorden te brengen.

Paulus heeft ook zo'n visioen gehad. Hij was opgetrokken in de derde hemel en heeft 'onuitsprekelijke woorden' gehoord in het paradijs 'die het een mens niet is geoorloofd uit te spreken'. Hij heeft de taal van het paradijs gehoord. Woorden van engelen klinken nog na in zijn oren. Wat zullen ze in Korinthe tegen hem hebben opgekeken!

Veel mensen vinden dat een aantrekkelijk idee om zo bekeken te worden. Paulus kreeg daarom 'een doorn in zijn vlees', één of ander groot ongemak dat door God gebruikt werd om hem nederig te houden.

Paulus zou anders onuitstaanbaar worden voor anderen. Het zou de liefde tussen hem en de andere christenen in de weg staan en onnodig afstand scheppen.

Als jij je mijlenver boven een ander verheven voelt, maakt dat wederzijdse vriendschap en liefde heel moeilijk. Het is daarom goedheid van God dat je af en toe moeilijkheden ondervindt die je afhankelijk houden van anderen.

VERDIEPINGSVRAAG: Herken je dat in je eigen leven, dat hemelse ervaringen soms samengaan met nieuwe moeilijkheden?

'Velen vrezen tegenspoed, maar zijn niet bang voor geluk. Geluk is echter gevaarlijker voor de geest dan dat tegenspoed slecht is voor het lichaam.' (Aurelius Augustinus, 354-430)

4. Zelfopofferende liefde

LEESVRAAG: Wat is de hoogste vorm van liefde?

LEZEN: 1 Korinthe 13:1 en Johannes 15:9-17

We hebben nu al een aantal dagen het woord 'liefde' horen vallen in de bijbelgedeelten. Vandaag lezen we wat daar in de Bijbel mee bedoeld wordt. Vlak voor Zijn sterven beveelt Jezus de discipelen om elkaar lief te hebben. Hij heeft het dan ook wel over een 'nieuw gebod' (Joh. 13:34).

Was dit gebod eigenlijk wel zo nieuw? Het liefhebben van elkaar was juist een heel oud gebod, stevig verankerd in de Thora en bekend bij elke Jood: 'U moet uw naaste liefhebben als uzelf' (Lev. 19:18). Jezus bevestigt dat Zelf later ook als een groot gebod (Matt. 22:37-40).

Het nieuwe is dat Jezus Zelf het grote voorbeeld wordt voor deze liefde. Hij offert Zich gewillig op en Hij vraagt van Zijn volgelingen hetzelfde. Niemand heeft groter liefde dan dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden (Joh. 15:13).

Liefde betekent in de kern dat je jezelf opoffert voor een ander. Je neemt een voorbeeld aan Gods liefde, die zichtbaar wordt in de komst van Jezus. 'Als God ons zo liefhad, moeten ook wij elkaar liefhebben' (1 Joh. 4:11). Zo wordt onze liefde tot anderen een sprekend voorbeeld voor de wereld om ons heen.

VERDIEPINGSVRAAG: Kun je iemand eigenlijk wel het bevel geven om lief te hebben? Liefde laat zich toch niet dwingen?

Zing of luister het lied 'Jezus' liefde voor mij' (Sela).

5. Onbegrepen liefde

LEESVRAAG: Waarom kan het weinig liefdevol zijn om in tongentaal te spreken?

LEZEN: 1 Korinthe 13:1 en 1 Korinthe 14:1-11

Zonder de liefde klinkt het spreken in tongentaal als klinkend koper of een schallende cimbaal, zo lazen we net. Echt positief klinkt dat niet en dat komt niet doordat cimbalen van die vervelende instrumenten zijn. Lees maar wat Psalm 150:5 zegt: ‘Loof Hem met helder klinkende cimbalen, loof Hem met luid klinkende cimbalen.’

Vanuit een liefdevol en bewogen hart wil je er zijn voor de ander. De ander heeft er dan niets aan als hij je niet kan verstaan. Daarom vergelijkt Paulus tongentaal met klinkend koper en schallende cimbalen: op zichzelf klinkt dat prachtig, maar je hebt geen idee wat de ander je ermee duidelijk wil maken. Tongentaal moet dus aan anderen uitgelegd worden; dat is een liefdevolle manier van omgaan met zo’n bijzondere gave.

Maar ook een liefdevolle benadering wordt niet altijd goed begrepen. Misschien weet je al wel dat iedereen een andere liefdestaal heeft.

Waar de één zijn liefde toont door tijd en aandacht te geven, geeft de ander de voorkeur aan lichamelijke aanraking of cadeaus.

Sta vandaag even stil bij jouw liefdestaal en die van de mensen om je heen. Probeer de ander te waarderen en tegemoet te komen in zijn of haar manier van liefde tonen. Voorkom dat je een schallende cimbaal wordt voor de ander, want als die jouw liefdestaal niet begrijpt, gaat dat geluid binnen de kortste keren irriteren.

VERDIEPINGSVRAAG: Zijn er momenten waarop jouw liefdestaal niet wordt begrepen door anderen?

| *Zoek op welke liefdestalen er zijn. Welke taal past het beste bij jou?*

6. Valse profeten

LEESVRAAG: Hoe herken je een valse profeet volgens de Heere Jezus?

LEZEN: 1 Korinthe 13:2 en Mattheüs 7:15-23

Als iemand profeteert, spreekt diegene met gezag namens God. Het gaat dan lang niet altijd om aankondigingen van wat er in de toekomst ligt, al kan dat ook. Denk maar aan de profeet Agabus (Hand. 11 en 21). Veel vaker is een profetie een woord van onderwijs, bemoediging en vertroosting voor de gemeente. Daarnaast wordt profetie door de Geest gebruikt om verborgen dingen in het hart van ongelovigen aan het licht te brengen (1 Kor. 14:24-25).

Denk eens aan mensen in jouw omgeving die veel geestelijk gezag hebben. Dank God voor hen, ze zijn (vaak) tot opbouw van de gemeente. Dat is het geval als er met liefde en bewogenheid wordt gesproken.

Het kan ook zijn dat je het moeilijk vindt om dit geestelijk gezag te erkennen. Misschien mis je juist de liefde die bij de gave van de profetie hoort. Probeer toch om mensen met geestelijk gezag zelf liefdevol te behandelen. Het is vervolgens heel gezond om geestelijk gezag altijd te beoordelen aan de hand van Gods hele Woord. Je mag letten op de vruchten die profeten zelf voortbrengen. En uiteindelijk mogen en moeten we het definitieve oordeel overlaten aan de Heere Jezus. Wij zitten er nog weleens naast; Hij nooit!

VERDIEPINGSVRAAG: Heb je weleens moeite met het geestelijk gezag van bijvoorbeeld ambtsdragers? Hoe komt dat?

Heer, vandaag bidden we speciaal voor ambtsdragers en hen die met geestelijk gezag spreken. Geef dat ze niet wetteloos zijn, maar goede vruchten voortbrengen. Vervul ze met Uw liefde, want zonder de liefde zijn ze niets.

7. Niet doorvertellen hoor!

LEESVRAAG: Waarom vertelt Simson uiteindelijk toch zijn geheim?

LEZEN: 1 Korinthe 13:2 en Richteren 16:4-21

Veel mensen vinden het moeilijk om iets voor zichzelf te houden. Misschien heb jij ook weleens iets gedeeld, waarbij je zei dat het geheim moest blijven. Later bleek dat de ander het toch had doorverteld. Dat doet pijn.

Misschien heeft Simson dat ook wel tegen Delila gezegd: ‘Echt niet doorvertellen hoor!’ Natuurlijk had hij kunnen weten dat Delila het niet voor zichzelf zou houden. Elke keer ging ze aan de haal met informatie die haar was toevertrouwd. Ze kon niet omgaan met geheimen. Hoe ga jij om met informatie die mensen je toevertrouwen? Sommigen gebruiken die om interessant gevonden te worden. Zij weten iets wat een ander niet weet! Volgens Paulus stelt het niets voor als je alle geheimenissen en verborgenheden kent, maar er geen liefde in je hart woont.

Geheimen en verborgenheden zijn niet besteed aan mensen zonder liefde. Die snappen de waarde van vertrouwen niet en gebruiken informatie voor eigen gewin. Ze zijn verblind door eigenliefde. Dat geldt in het dagelijks leven, maar ook voor het geestelijk leven. Je kunt nog zoveel dingen weten over God en de Bijbel, maar zonder liefde tot de Heere Jezus betekent het niets. Uiteindelijk draait het niet om alle dingen die jij weet, maar om een hart vol liefde tot God en je naaste.

VERDIEPINGSVRAAG: Zijn geheimen bij jou veilig?

‘Niemand is zo dol op geheimen als degene die niet van plan is ze te bewaren; zulke mensen hunkeren naar geheimen, als een verkwister naar geld, om ze weer in de circulatie te kunnen brengen.’

(Charles Caleb Colton, 1777-1832)